

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. IV. Quibus casibus jurisdictio delegata non expiret per mortem delegantis, etiamsi resintegra sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

si eum dignitate illa privatus sit talis, aut nisi statum impossibile cum dignitate annexa assumpserit) modò tempore delegationis, seu commissionis factæ, capax fuerit hujus commissionis. Si tamen plures ad eandem causam adjudicandam fuerint delegati, & unus eorum moriatur, reliquorum etiam delegatio, & jurisdictio expirat, prout habetur in *c. unus 42. h. t.* cum enim in tali casu omnes simul, & conjuncti procedere jussi sint, & omnes habeantur pro uno, consequenter si unus eorum moriatur, aut ex alio capite jurisdictioe privetur, reliqui nihil amplius poterunt circa causam sibi delegatam, nisi fortassis cum clausula, *si non omnes possint* &c. fuisset commissio facta, ut vivente adhuc altero inchoata causa jam fuisset, vel saltem, qui modò mortuus est, vivens adhuc vices suas alii condelegato commisisset.

§. III.

An, & quando potestas judicis delegati expiret morte delegantis?

SI delegatus ad justiciam, nondum accepit uti suâ jurisdictione, citando v. g. reum, ita ut res adhuc sit integra, expirat jurisdictio illius per mortem tam civilem, quam naturalem delegantis, sive hanc sciat delegatus, sive non sciat, modò publicè non ignoretur. Si verò causa commissa jam cœpta sit, non expirat illa per mortem delegantis, sed perpetuatur, usque dum causa commissa, & jam cœpta, finita fuerit, prout habetur *exc. 9. 20. & 30. h. t.* Neque enim re nondum cœpta efficaciter jurisdictio in delegatum translata fuit *c. quamvis 6. h. t. in 6.* Ad hanc autem perpetuandam in delegato

jurisdictionem, ut per mortem delegantis non expiret, licet sola citatio partium, ante mortem delegantis facta, sufficiat, quamvis ad partem nondum pervenerit, juxta *c. Gratum* non tamen sufficit sola subdelegatio, neque alia ad iudicium præparatio, citationem præcedens, ut est vocare notarium, testes, præcipere, ut citatio fiat, cum actus isti propriè non sint judiciales; qui etiam extra territorium iudicis, & sine causæ cognitione fieri possunt. Quæ autem hæcenus dicta sunt de expirante jurisdictione delegati per mortem delegantis, etiam intelligi debent de expirante jurisdictione subdelegati per mortem subdelegantis.

§. IV.

Quibus casibus jurisdictio delegata non expiret per mortem delegantis etiam si res integra sit?

SUNT tamen aliqui casus, in quibus jurisdictio delegata non expirat per mortem delegantis, quamvis res adhuc integra sit. Et primò quidem, si ordinario iudici causa aliqua adjudicanda delegetur, quæ etiam sine tali delegatione jurisdictioni illius ordinariæ subest; in talenim casu, etiam si moriatur delegans re adhuc integra, potest tamen vi ordinariæ suæ jurisdictionis talem causam examinare, & judicare iudex hic, cum in hoc casu mandatam delegationis tantum fuerit accessorium jurisdictioni ordinariæ, excitans illam ad satisfaciendum officio suo, juxta *c. licet 12. de off. ord.*

Secundò si jurisdictio seu commissio facta sit, nomine sive ratione dignitatis committentis, ut si expressè dicatur: *Sedes Apostolica tibi hoc committit*; tum sicut ipsa dignitas nunquam perit, sed

manet, quamvis persona, cui inhærebat, mortua sit, ita etiam delegatio talis per mortem personæ delegantis non expirat, etiam si res adhuc integra sit; plerumque tamen commissiones seu delegationes non à Dignitate, sed à persona procedunt.

§. V.

An mandata, seu commissiones gratia expirent morte committentis, si res sit integra, vel non integra?

Rescripta gratiæ non expirant morte concedentis, licet res integra adhuc sit, si gratia vel beneficium à Principe concessum, & quod decet esse permanent, juxta regulam 16. in 6. sit acceptatum, quales gratiæ factæ sunt plurimæ facultates comunitatibus, aut aliis absolute & indeterminate concessæ, absolventi, v. g. dispensandi, non residendi in loco beneficii &c. imò etiam si nondum acceptatum fuerit beneficium alicui factum, seu facta gratia, non expirat morte concedentis, etiam si nondum coepta fuerit executioni mandari, ita ut executio talis gratiæ fieri possit ab executoribus, nominatis etiam post mortem concedentis. *c. si super 9. h. 1. in 6.* siue meri, siue mixti executores fuerint; si tamen gratia facta nondum est, sed mandatario faciendâ committitur, tum si res adhuc est integra, expirat per mortem committentis, quia facilius impeditur faciendâ, quàm tollatur factum juxta gloss. in citatum *c. si super 17. facta*: & hinc si Pontifex mandat, ut alicui conferatur beneficium, vel cum illo dispensetur, si cognita causâ videatur gratia faciendâ, expirat morte talis concedentis gratia, quæ primùm est faciendâ, si res

moriente concedente adhuc integra sit. Si verò à Papa alicui conferatur beneficium cum commissione ad ordinarium, ut præbenda vacans, aut proximè vacatura conferatur, vel si dispenser cum eo Pontifex, preces tamen examinandas committat ordinario, non expirat gratia talis per mortem committentis, sed præbenda illi vi talis commissionis conferenda est, quamvis prius mortuus fuerit committens, aut preces nondum ante mortem committentis examinatæ fuerint, quia gratia jam facta fuit.

§. VI.

An & quomodo potestas judicis delegati finiatur per revocationem delegantis?

Finiri etiam jurisdictionem delegatam per revocationem ipsius ordinarii judicis, qui eam commisit, si res sit integra, indubitati juris est, siue deinde delegatio facta fuerit ad universitatem causarum, siue ad causam particularem, siue pro foro interno, siue pro foro externo, siue voluntariæ jurisdictionis commissio illa fuerit, siue contentiosæ, cum talis revocans utatur jure suo, & quasi re propriâ. Imò etiam si ceptum sit à delegato iudice iudicium, potest tamen iudex ordinarius causam alteri delegatam ad se revocare (juxta l. 58. ff. de iudiciis junct. gloss. 17. iudicium) non tantùm validè, sed etiam licitè, si iusta causa revocandi subsit; ita tamen ut hæc revocatio vim suam non habeat, nisi fuerit delegato intimata, & literæ v. g. revocationis si fuerint præsentatæ, prout sumitur ex *c. cum contingat 24. de rescript.* sicut enim delegatio vim suam non habet prius, quàm